

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษา บุคลิกภาพ พฤติกรรมในการแสวงหาข่าวสาร ความสามารถในการสื่อสารเพื่อการจูงใจ และภาวะความเป็นผู้นำของเยาวชนในโครงการสำนึกรักบ้านเกิดเพื่อพัฒนาผู้นำชุมชน โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษา บุคลิกภาพ พฤติกรรมในการแสวงหาข่าวสาร ความสามารถในการสื่อสารเพื่อการจูงใจ และภาวะความเป็นผู้นำ ของเยาวชนในโครงการสำนึกรักบ้านเกิดเพื่อพัฒนาผู้นำชุมชน
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับภาวะความเป็นผู้นำของเยาวชนในโครงการสำนึกรักบ้านเกิดเพื่อพัฒนาผู้นำชุมชน .
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมในการแสวงหาข่าวสารกับภาวะความเป็นผู้นำของเยาวชนในโครงการสำนึกรักบ้านเกิดเพื่อพัฒนาผู้นำชุมชน
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการสื่อสารเพื่อการจูงใจกับภาวะความเป็นผู้นำของเยาวชนในโครงการสำนึกรักบ้านเกิดเพื่อพัฒนาผู้นำชุมชน
5. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบ บุคลิกภาพ พฤติกรรมในการแสวงหาข่าวสาร ความสามารถในการสื่อสารเพื่อการจูงใจ และภาวะความเป็นผู้นำ ของเยาวชนในโครงการสำนึกรักบ้านเกิดเพื่อพัฒนาผู้นำชุมชน กับเยาวชนทั่วไปที่มีได้เข้าร่วมโครงการสำนึกรักบ้านเกิดเพื่อพัฒนาผู้นำชุมชน

ซึ่งการศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถามทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นเยาวชนในโครงการสำนึกรักบ้านเกิดเพื่อพัฒนาผู้นำชุมชน กับเยาวชนทั่วไปที่มีได้เข้าร่วมโครงการสำนึกรักบ้านเกิดเพื่อพัฒนาผู้นำชุมชน จำนวนกลุ่มละ 91 คน

สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น ผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม คือ 1. เยาวชนในโครงการสำนึกรักบ้านเกิดเพื่อพัฒนาผู้นำชุมชน ได้ส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างดังกล่าว จำนวนทั้งหมด 100 ฉบับ มีวิธีการเก็บข้อมูลดังนี้ ในกรณีที่กลุ่มตัวอย่างศึกษาอยู่กรุงเทพฯ ก็จะทำการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ หรือให้กรอกแบบสอบถามเอง ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาอยู่ตามต่างจังหวัด ผู้วิจัยจะทำการส่งแบบสอบถาม ทางไปรษณีย์ ซึ่งปรากฏว่า สามารถติดตามแบบสอบถามกลับคืนมาได้จำนวน 91 ฉบับ จาก 100 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91 ของจำนวน

ที่ส่งไปทั้งหมด 2. เยาวชนทั่วไป ผู้วิจัยได้นำข้อมูลของเยาวชนในโครงการสำนึกรักบ้านเกิดเพื่อพัฒนาผู้นำชุมชน มาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเยาวชนทั่วไป ซึ่งข้อมูลดังกล่าว ได้แก่ เพศ ชั้นปี สถานศึกษา และคณะที่ศึกษา ในกรณีที่กลุ่มตัวอย่างศึกษาอยู่กรุงเทพฯ ก็จะมีการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ หรือให้กรอกแบบสอบถามเอง โดยไปแจกที่หน้าคณะ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาอยู่ตามต่างจังหวัด ผู้วิจัยจะทำการส่งแบบสอบถาม ทางไปรษณีย์ และทำการติดตามคืน 91 ฉบับ

จากนั้นได้นำมาประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows ซึ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น ในส่วนของกรบรรยายข้อมูลทั่วไป จะใช้สถิติเชิงพรรณนาได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนสถิติอ้างอิงที่ใช้ในการวิเคราะห์เพื่อหาค่าความสัมพันธ์ใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ส่วนการทดสอบเพื่อหาความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีหาค่า t-test

สรุปผลการวิจัย

จากข้อมูลที่ทำกรวิเคราะห์แล้ว สามารถสรุปเป็นผลการวิจัยได้ดังนี้

1. คุณลักษณะทางประชากร

เยาวชนในโครงการสำนึกรักบ้านเกิดเพื่อพัฒนาผู้นำชุมชน และ เยาวชนทั่วไป ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ทั้งนี้ในด้านของอายุ พบว่า เกือบทั้งหมดมีอายุ 21 ปี รองลงมาคือ อายุ 20 ปี

ในด้านการศึกษานั้น เยาวชนในโครงการสำนึกรักบ้านเกิดเพื่อพัฒนาผู้นำชุมชน และ เยาวชนทั่วไป ส่วนใหญ่จะศึกษาในสถาบันของรัฐบาล โดยสาขาวิชาเอกที่ศึกษาส่วนใหญ่คือ คณะบริหารธุรกิจ และ คณะวิทยาศาสตร์

ด้านรายได้ต่อเดือน พบว่า กลุ่มตัวอย่างเกือบทั้งหมด มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 3,000 บาท รองลงมา มีรายได้ต่อเดือนอยู่ระหว่าง 3,001 – 4,000 บาท

แหล่งที่มาของรายได้นั้น กลุ่มเยาวชนในโครงการสำนึกรักบ้านเกิด ส่วนใหญ่นั้นมีรายได้มาจากครอบครัว และทุนโครงการสำนึกรักบ้านเกิด สำหรับแหล่งที่มาของรายได้ของ กลุ่มเยาวชนทั่วไป ส่วนใหญ่มาจาก ครอบครัวของเยาวชนเอง

2. ภาวะความเป็นผู้นำ

ในส่วนของระดับภาวะความเป็นผู้นำ พบว่า เยาวชนใน*โครงการสำนึกรักบ้านเกิด* และเยาวชนทั่วไป มีระดับภาวะความเป็นผู้นำอยู่ในระดับสูง โดยกลุ่มเยาวชนใน*โครงการสำนึกรักบ้านเกิด* มีภาวะความเป็นผู้นำสูง กว่าเยาวชนทั่วไป

สำหรับภาวะความเป็นผู้นำในแต่ละด้าน พบว่า เยาวชนใน*โครงการสำนึกรักบ้านเกิด* และกลุ่มเยาวชนทั่วไป จะมีภาวะผู้นำด้านความรับผิดชอบสูงสุด และมีภาวะผู้นำด้านความคิดสร้างสรรค์ ต่ำสุด

3. บุคลิกภาพ

ในส่วนของบุคลิกภาพนั้น พบว่า ว่า เยาวชนใน*โครงการสำนึกรักบ้านเกิด* มากกว่าครึ่งหนึ่งมีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว มากกว่า บุคลิกภาพแบบเก็บตัว เช่นเดียวกับเยาวชนทั่วไป

4. พฤติกรรมในการแสวงหาข่าวสาร

พฤติกรรมในการแสวงหาข่าวสารนั้น ประกอบไปด้วย ความสนใจต่อเนื้อหาข่าวสาร การเลือกใช้สื่อเพื่อแสวงหาข่าวสาร และ จุดมุ่งหมายในการเปิดรับสื่อเพื่อแสวงหาข่าวสาร ซึ่งผลการวิจัยมีดังต่อไปนี้

เยาวชนใน*โครงการสำนึกรักบ้านเกิด* และเยาวชนทั่วไป มีระดับการแสวงหาข่าวสารในระดับปานกลาง โดยกลุ่มตัวอย่างทั้งสอง มีความสนใจต่อเนื้อหาข่าวสารประเภทความรู้ ประเภทข่าว ประเภทความบันเทิง และประเภทโฆษณาบริการสินค้า เหมือนกัน

เมื่อพิจารณาความสนใจต่อเนื้อหาข่าวสาร โดยจำแนกตามระดับภาวะความเป็นผู้นำ พบว่า เยาวชนใน*โครงการสำนึกรักบ้านเกิด* และเยาวชนทั่วไป ที่มีระดับภาวะความเป็นผู้นำสูงมากจะให้ความสนใจในเนื้อหาข่าวสารประเภทข่าวมากที่สุด ในขณะที่เยาวชนทั่วไป ที่มีระดับภาวะความเป็นผู้นำสูง จะให้ความสนใจในเนื้อหาข่าวสารประเภทโฆษณาสินค้า ส่วนเยาวชนใน*โครงการสำนึกรักบ้านเกิด* และเยาวชนทั่วไป ที่มีระดับภาวะความเป็นผู้นำปานกลางนั้นให้ความสนใจในเนื้อหาข่าวสารประเภทความบันเทิงมากที่สุด

ส่วนความสนใจต่อเนื้อหาข่าวสารของเยาวชนใน*โครงการสำนึกรักบ้านเกิด* โดยจำแนกตามบุคลิกภาพ ปรากฏว่า เยาวชนใน*โครงการสำนึกรักบ้านเกิด* ที่มีบุคลิกภาพแบบชอบเก็บตัว จะให้ความสนใจในเนื้อหาข่าวสารประเภทความบันเทิงมากที่สุด ส่วนเยาวชนใน*โครงการสำนึกรักบ้านเกิด* ที่มีบุคลิกภาพแบบชอบแสดงตัว จะให้ความสนใจในเนื้อหาข่าวสารประเภทข่าวมากที่สุด ส่วนเยาวชนทั่วไปที่มีบุคลิกภาพแบบชอบเก็บตัว ให้ความสนใจในเนื้อหา

ข่าวสารประเภทโฆษณาบริหารสินค้ามากที่สุด ส่วนเยาวชนทั่วไป ที่มีบุคลิกภาพแบบชอบแสดงตัว จะให้ความสนใจในเนื้อหาข่าวสารประเภทความบันเทิงมากที่สุด

สำหรับพฤติกรรมในการแสวงหาข่าวสารโดยจำแนกตามการเลือกใช้สื่อประเภทต่าง ๆ ของเยาวชนใน*โครงการสำนึกรักบ้านเกิด* และเยาวชนทั่วไป นั้นสื่อที่กลุ่มตัวอย่างทั้งสอง เลือกใช้ในการแสวงหาข่าวสารมากที่สุดคือ โทรทัศน์ แต่สื่ออินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่กลุ่มเยาวชนใน*โครงการสำนึกรักบ้านเกิด* ใช้ในการแสวงหาข่าวสารต่ำสุด ส่วนกลุ่มเยาวชนทั่วไปนั้น สื่อที่ใช้ต่ำสุดคือเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน, เจ้าหน้าที่โครงการสำนึกรักบ้านเกิด, เจ้าหน้าที่อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

เมื่อพิจารณาการเลือกใช้สื่อประเภทต่าง ๆ โดยจำแนกตามบุคลิกภาพ พบว่า เยาวชนใน*โครงการสำนึกรักบ้านเกิด* และเยาวชนทั่วไป ที่มีบุคลิกภาพแบบชอบเก็บตัว และแบบแสดงตัว เลือกใช้สื่อโทรทัศน์ในการแสวงหาข่าวสารมากที่สุด โดยเยาวชนใน*โครงการสำนึกรักบ้านเกิด* ที่ใช้สื่ออินเทอร์เน็ตน้อยที่สุด ส่วนเยาวชนทั่วไป ใช้สื่อเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน, เจ้าหน้าที่โครงการสำนึกรักบ้านเกิด, เจ้าหน้าที่อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องน้อยที่สุด

ส่วนจุดมุ่งหมายในการแสวงหาข่าวสาร พบว่า เยาวชนใน*โครงการสำนึกรักบ้านเกิด* และเยาวชนทั่วไป มีจุดมุ่งหมายในการแสวงหาข่าวสารมากที่สุดคือ เพื่อติดตามความเคลื่อนไหวและเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น โดยที่เยาวชนใน*โครงการสำนึกรักบ้านเกิด* จุดมุ่งหมายในการแสวงหาข่าวสาร เพื่อสร้างความมั่นใจในการกระทำหรือการตัดสินใจที่ผ่านมาแล้วนั้น ต่ำสุด สำหรับเยาวชนทั่วไปนั้นมีจุดมุ่งหมายในการแสวงหาข่าวสาร เพื่อสร้างความรู้สึกว่าได้ร่วมอยู่ในเหตุการณ์ที่กำลังเกิดขึ้น ต่ำสุด

เมื่อพิจารณาจุดมุ่งหมายในการแสวงหาข่าวสารของเยาวชนใน*โครงการสำนึกรักบ้านเกิด* โดยจำแนกตามบุคลิกภาพ พบว่า เยาวชนใน*โครงการสำนึกรักบ้านเกิด* และเยาวชนทั่วไป ที่มีบุคลิกภาพแบบชอบเก็บตัวและแบบแสดงตัว มีจุดมุ่งหมายในการเปิดรับสื่อเพื่อแสวงหาข่าวสารมากที่สุดในด้าน เพื่อติดตามความเคลื่อนไหวและเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และ เพื่อสร้างความรู้สึกว่าได้ร่วมอยู่ในเหตุการณ์ที่กำลังเกิดขึ้นน้อยที่สุด

5. ความสามารถในการสื่อสารเพื่อการจูงใจ

ความสามารถในการสื่อสารเพื่อการจูงใจ ประกอบด้วย การสื่อสารระหว่างบุคคล ปัจจัยความน่าเชื่อถือ ซึ่งผลการวิจัยมีดังนี้

เยาวชนในโครงการสำนึกรักบ้านเกิด และเยาวชนทั่วไปส่วนใหญ่มีความสามารถในการสื่อสารระหว่างบุคคล ในระดับสูง โดยเยาวชนในโครงการสำนึกรักบ้านเกิด มีความสามารถในการสื่อสารระหว่างบุคคลสูงกว่า เยาวชนทั่วไป

ส่วนปัจจัยความน่าเชื่อถือ พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งสอง มีระดับความน่าเชื่อถือในระดับสูง โดยกลุ่มตัวอย่างทั้งสอง มีความน่าเชื่อถือด้านความเชี่ยวชาญสามารถสูงสุด และโดยมีความน่าเชื่อถือด้านความน่าไว้วางใจต่ำสุด

ส่วนความสามารถในการสื่อสารเพื่อการจูงใจ พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งสอง มีความสามารถในการสื่อสารเพื่อการจูงใจอยู่ในระดับสูง โดยเยาวชนในโครงการสำนึกรักบ้านเกิด มีความสามารถในการสื่อสารเพื่อการจูงใจอยู่ในระดับสูงกว่า เยาวชนทั่วไป

การทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ตั้งสมมติฐานไว้ 4 ข้อ ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1. บุคลิกภาพมีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำ

สมมติฐานข้อที่ 2. พฤติกรรมในการแสวงหาข่าวสารมีความสัมพันธ์กับภาวะความเป็นผู้นำ

สมมติฐานข้อที่ 3. ความสามารถในการสื่อสารเพื่อการจูงใจมีความสัมพันธ์กับภาวะความเป็นผู้นำ

สมมติฐานข้อที่ 4. เยาวชนในโครงการสำนึกรักบ้านเกิดเพื่อพัฒนาผู้นำชุมชน มีบุคลิกภาพ พฤติกรรมในการแสวงหาข่าวสาร ความสามารถในการสื่อสารเพื่อการจูงใจ และภาวะความเป็นผู้นำแตกต่างจากเยาวชนทั่วไป

ผลการวิจัยมีดังต่อไปนี้

สมมติฐานข้อที่ 1. บุคลิกภาพมีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำ ผลจากการพิสูจน์สมมติฐาน โดยการวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) พบว่า บุคลิกภาพ มีความสัมพันธ์กับภาวะความเป็นผู้นำ โดยเป็นความสัมพันธ์ทางบวก ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ความสัมพันธ์ที่ได้อยู่ในระดับต่ำ

สมมติฐานข้อที่ 2. พฤติกรรมในการแสวงหาข่าวสารมีความสัมพันธ์กับภาวะความเป็นผู้นำ ผลจากการพิสูจน์สมมติฐานโดยการวิเคราะห์ทางสถิติใช้วิธีหาค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) พบว่า พฤติกรรมในการ

แสวงหาข่าวสารมีความสัมพันธ์กับภาวะความเป็นผู้นำ โดยเป็นความสัมพันธ์กับภาวะความเป็นผู้นำในทางบวก ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ความสัมพันธ์ที่ได้เป็นความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง

สมมุติฐานข้อที่ 3. ความสามารถในการสื่อสารเพื่อการจูงใจมีความสัมพันธ์กับภาวะความเป็นผู้นำ ผลจากการพิสูจน์สมมุติฐานโดยการวิเคราะห์ทางสถิติ ใช้วิธีหาค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) พบว่า ความสามารถในการสื่อสารเพื่อการจูงใจมีความสัมพันธ์กับภาวะความเป็นผู้นำ โดยเป็นความสัมพันธ์ในทางบวก ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ความสัมพันธ์ที่ได้อยู่ในระดับปานกลาง

สมมุติฐานข้อที่ 4. เยาวชนในโครงการสำนึกรักบ้านเกิดเพื่อพัฒนาผู้นำชุมชนมีบุคลิกภาพ พฤติกรรมในการแสวงหาข่าวสาร ความสามารถในการสื่อสารเพื่อการจูงใจ และภาวะความเป็นผู้นำแตกต่างจากเยาวชนทั่วไป ผลจากการพิสูจน์สมมุติฐานโดยการวิเคราะห์ทางสถิติ ใช้วิธีหาค่า t-test พบว่า

1. บุคลิกภาพแบบชอบแสดงตัวและแบบเก็บตัว ของ เยาวชนในโครงการสำนึกรักบ้านเกิดเพื่อพัฒนาผู้นำชุมชน กับ เยาวชนทั่วไปที่มีได้เข้าร่วมโครงการสำนึกรักบ้านเกิดเพื่อพัฒนาผู้นำชุมชน ไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน

2. พฤติกรรมในการแสวงหาข่าวสาร ระหว่าง เยาวชนในโครงการสำนึกรักบ้านเกิดเพื่อพัฒนาผู้นำชุมชน กับ เยาวชนทั่วไปที่มีได้เข้าร่วมโครงการสำนึกรักบ้านเกิดเพื่อพัฒนาผู้นำชุมชน ไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน

3. ความสามารถในการสื่อสารเพื่อการจูงใจ จำแนกตามความสามารถในการสื่อสารระหว่างบุคคล ระหว่าง เยาวชนในโครงการสำนึกรักบ้านเกิดเพื่อพัฒนาผู้นำชุมชน กับ เยาวชนทั่วไปที่มีได้เข้าร่วมโครงการสำนึกรักบ้านเกิดเพื่อพัฒนาผู้นำชุมชน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐาน

ความสามารถในการสื่อสารเพื่อการจูงใจ ซึ่งจำแนกตามปัจจัยความน่าเชื่อถือ ระหว่าง เยาวชนในโครงการสำนึกรักบ้านเกิดเพื่อพัฒนาผู้นำชุมชน กับ เยาวชนทั่วไปที่มีได้เข้าร่วมโครงการสำนึกรักบ้านเกิดเพื่อพัฒนาผู้นำชุมชน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐาน

4. ภาวะความเป็นผู้นำ ระหว่าง เยาวชนในโครงการสำนึกรักบ้านเกิดเพื่อพัฒนาผู้นำชุมชน กับ เยาวชนทั่วไปที่มีได้เข้าร่วมโครงการสำนึกรักบ้านเกิดเพื่อพัฒนาผู้นำชุมชน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐาน

ดังนั้น ในสมมุติฐานข้อที่ 4 หากพิจารณาในภาพรวม แล้ว ผลการวิจัยที่ได้ เป็นไปตามสมมุติฐานบางส่วน และไม่เป็นไปตามสมมุติฐานในบางส่วน

อภิปรายผลการวิจัย

1. ภาวะความเป็นผู้นำ

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มเยาวชนในโครงการสำนึกรักบ้านเกิด ส่วนใหญ่มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับสูง โดยมีภาวะผู้นำด้านความรับผิดชอบสูงสุด ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ทางโครงการสำนึกรักบ้านเกิด มีวัตถุประสงค์ในการสร้างภาวะความเป็นผู้นำ มุ่งเน้นกลุ่มเยาวชนที่ศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษา มุ่งให้เยาวชนได้ฝึกฝนการปฏิบัติงานจริงเสริมทักษะในการแก้ปัญหา และอุทิศการทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม มุ่งเน้นการทำงานเป็นกลุ่ม ส่งเสริมให้เยาวชนเหล่านี้มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ กล่าวคือ มีความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อผู้อื่น เพื่อให้การทำงานกลุ่มสำเร็จ ลุล่วงได้ด้วยดี ไม่ทอดทิ้งแม้จะมีอุปสรรคนานาประการ

นอกจากนี้การศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับคุณลักษณะในการเป็นผู้นำของ Batten, 1962) พบว่า ผู้นำควรมีคุณสมบัติพื้นฐาน 5 ประการ คือ ความรับผิดชอบ ความกล้าเสมอ ความเชื่อมั่นในตนเอง การพยายามพึ่งตนเอง และความซื่อสัตย์เที่ยงตรง นอกจากนี้ผลการวิจัยที่ได้ยังสอดคล้อง กับงานวิจัยของ สมบูรณ์ ขวัญยืน (2521) ศึกษาพฤติกรรมความเป็นผู้นำของนักเรียนมัธยมศึกษาในภาคกลาง ผจง คุณชลิกันันท์ (2521) ซึ่งศึกษาพฤติกรรมความเป็นผู้นำของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในภาคเหนือ ยาใจ สิละชาติ (2521) ซึ่งศึกษาเรื่องเดียวกันในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และรัศมี ภิบาลแทน (2521) ซึ่งศึกษาเรื่องเดียวกันในภาคใต้ ตลอดจนของ บุปผา สิงห์คำ (2523) ที่ทำการศึกษารื่องดังกล่าวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีภาวะความเป็นผู้นำในด้านความรับผิดชอบสูงสุด แต่ผลการวิจัยที่ได้ขัดแย้งกับงานวิจัยของ อารณ กภาพแก้ว ที่ศึกษากลุ่มนักศึกษาวิทยาลัยครูภาคใต้ พบว่า ส่วนใหญ่มีลักษณะความเป็นผู้นำในด้านคุณธรรมสูงสุด โดยที่ด้านความรับผิดชอบต่ำ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากหลักสูตรการฝึกหัดคุณธรรม มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีคุณธรรม และจริยธรรมในบทบาทหน้าที่ ในขณะที่กลุ่มเยาวชนในโครงการสำนึกรักบ้านเกิด มุ่งเน้นความรับผิดชอบในหน้าที่ การทำงานร่วมกับกลุ่ม และปลูกฝังให้เยาวชนมีส่วนร่วมในการดูแลชุมชนท้องถิ่นในชนบท

2. บุคลิกภาพ

ในด้านบุคลิกภาพ นั้น พบว่า กลุ่มเยาวชนในโครงการสำนึกรักบ้านเกิด มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว ซึ่ง ไฮเซนค์ (Eysenck, 1972) ได้กล่าวถึง ลักษณะของบุคลิกภาพแบบแสดงตัว และแบบเก็บตัว " ลักษณะของผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวนั้น เป็นผู้ที่ชอบเข้าร่วมกิจกรรมที่มีความสนุกสนาน ชอบความตื่นเต้น ไม่ชอบตำราหรืออ่านหนังสือตามลำพัง ไม่ชอบสิ่งที่จำเจซ้ำ

จาก และมีความสนใจต่อสิ่งต่าง ๆ เจมมอ... ส่วนผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวนั้นเป็นพวกที่เงียบขรึม ลงบเสงี่ยม ชอบอ่านหนังสือ มากกว่าที่จะต้องออกไปพบปะกับบุคคลอื่น นอกจากเพื่อนสนิทเท่า นั้น ไม่ชอบความตื่นเต้น..." ทั้งนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ได้ว่า อาจเนื่องมาจาก ทางโครงการสำนึกรักบ้านเกิด มีจุดประสงค์ที่จะฝึกฝนให้เยาวชนในโครงการสำนึกรักบ้านเกิด มีความกล้าแสดงออก ทั้งในด้านความคิด และการมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นกลุ่มโดยการส่งเสริมให้เยาวชนเหล่านี้ เข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางโครงการฯ ได้จัดขึ้น เพื่อฝึกทักษะต่าง ๆ ให้กับเยาวชน ๆ เหล่านี้ ซึ่ง สอดคล้องกับแนวความคิดของ ไอแซงค์ (Eysenck, 1972) และมันน์ (Munn, 1969) ที่กล่าวว่า บุคลิกภาพของบุคคลแต่ละคนนั้นเป็นผลรวมของลักษณะทางพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม และผล ของบุคลิกภาพเกิดจากปฏิภยาร่วมกันระหว่างสถานการณ์ทางชีวภาพ สถานภาพทางสังคม และ อิทธิพลทางวัฒนธรรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ โรเจอร์ส (Rogers, 1978) ที่กล่าวว่า บุคลิกภาพของมนุษย์ถูกหล่อหลอมและผลักดันจากประสบการณ์ตั้งแต่แรกเกิดจนไปตลอดชีวิต ดังนั้นประสบการณ์ของบุคคลจึงเป็นเสมือนแกนนำบุคลิกภาพ สกินเนอร์ (Skinner, 1975) กล่าวว่า บุคลิกภาพเป็นผลรวมของการเรียนรู้ แบบอย่างของพฤติกรรม ดังนั้น การที่เยาวชนใน โครงการสำนึกรักบ้านเกิด มีบุคลิกภาพแบบแสดงออก ก็เพราะเยาวชนเหล่านี้มีแรงกระตุ้น หรือเสริมแรงพฤติกรรมการเข้าสังคมมาก่อนแล้ว อังกร บัวศรี (2506) ให้ข้อสังเกตว่า บุคลิกภาพ ของคนไม่ใช่เป็นสิ่งที่เกิดมาพร้อมกับบุคคลนั้นทั้งหมด ยกเว้นเพียงรูปร่างหน้าตา สัดส่วน สีผิวของ ร่างกาย นอกนั้นเกิดจาก การฝึกฝน อบรม เรียนรู้ และมีประสบการณ์ภายหลังทั้งสิ้น ดังนั้นเรา อาจกล่าวได้ว่า ประสบการณ์ของเยาวชนในโครงการสำนึกรักบ้านเกิด คือการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เช่น กิจกรรมเพื่อสังคม การออกค่ายอาสาพัฒนาบ้านเกิด การเข้าค่ายฝึกอบรม สัมมนา อาสาสมัครร่วมด้วยช่วยกันรักบ้านเกิด เป็นต้น ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้เปิดโอกาสให้เยาวชนได้ แสดงออกในสิ่งที่ตัวเองถนัด ฝึกฝนการทำงานเป็นกลุ่ม และมีมนุษยสัมพันธ์กับผู้อื่น ดังนั้น เรา อาจกล่าวได้ว่าคนเราเมื่ออยู่ในสิ่งแวดล้อมแบบใดมักมีบุคลิกภาพแบบสังคมนั้น ซึ่งสิ่งแวดล้อมถือ ว่าอิทธิพลต่อบุคลิกภาพมาก (ล้วน สายยศ, 2543) ซึ่งผลการวิจัยที่ได้นี้ สอดคล้องกับงานวิจัย ของ วณิช สุรรัตน์ (2517) ได้ศึกษานักศึกษาชั้น ป.กศ. ชั้นปีที่ 1-2 วิทยาลัยครูยะลา และสุรีย ห้วยธาร (2534) ทำการศึกษานักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบ ว่า กลุ่มตัวอย่างมีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว และผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวจะทำงานกลุ่มได้ดี กว่าบุคลิกภาพแบบเก็บตัว

3. พฤติกรรมในการแสวงหาข่าวสาร

จากผลการวิจัยพบว่า เยาวชนในโครงการสำนึกรักบ้านเกิด มีความสนใจต่อเนื้อหา ข่าวสารประเภทข่าวและประเภทความบันเทิงมากที่สุด โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อติดตามความเคลื่อนไหว

ไหวและเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และเพื่อความบันเทิงและพักผ่อนหย่อนใจ ซึ่ง แอทกิน (Atkin, 1973) ชี้ให้เห็นว่ายิ่งคนเราเกิดความไม่แน่ใจในเรื่องใด เรื่องหนึ่งมากเท่าไร ความต้องการข่าวสาร ข้อมูลเพื่อนำเอาไปปรับตัวก็มีมาก โดยการแสวงหาข่าวสารเพื่อตอบสนองความต้องการพื้นฐาน 4 ประการ คือ

1. ต้องการรู้ในเหตุการณ์
2. ต้องการคำแนะนำในการปฏิบัติให้ถูกต้อง
3. ต้องการข่าวสารเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงให้กับตนเอง
4. ต้องการข่าวสารเพื่อนำไปใช้ในการสนทนากับผู้อื่น

สำหรับการใช้สื่อเพื่อการแสวงหาข่าวสารนั้น พบว่า เยาวชนใน*โครงการสำนักรักบ้านเกิด* เลือกใช้สื่อโทรทัศน์ ในการแสวงหาข่าวสารมากที่สุด ทั้งนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ได้ว่า อาจเนื่องมาจาก ปัจจุบันสื่อมวลชนเข้ามามีบทบาท และเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันมากขึ้น อีกทั้ง สื่อมวลชนยังเป็นสื่อที่สามารถเข้าถึงคนหมู่มากได้ในเวลาอันรวดเร็ว สามารถสัมผัสได้ด้วย การเห็นและการฟัง มีความเข้าใจดึงดูดใจ และง่ายต่อการใช้อีกด้วย ซึ่งทำให้สื่อมวลชนมีความน่าสนใจมากกว่าสื่ออื่น ๆ (บุรุษและแมคคิลีน อ้างถึงใน ปรมะ สตะเวทิน, 2539) ซึ่งผลการวิจัยที่ได้นี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวรรณี ชมภูจันทร์ (2540) ศึกษาพฤติกรรมการแสวงหา ความพึงพอใจในข่าวสารและสื่อที่มีผลต่อการตัดสินใจย้ายถิ่นของคนชนบทในชุมชนแออัดของกรุงเทพมหานคร พบว่า กลุ่มตัวอย่างเลือกเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่และสภาพการทำงานใน กรุงเทพมหานครจากสื่อมวลชนมากที่สุด

นอกจากนี้งานวิจัยนี้ยังพบว่า สื่อบุคคลที่ เยาวชนใน*โครงการสำนักรักบ้านเกิด* เปิดรับมากที่สุด ได้แก่ อาจารย์ และเพื่อน ซึ่งอาจเนื่องมาจาก เยาวชนทั้งหมดเหล่านี้ มิได้อาศัยอยู่กับครอบครัว แต่อาศัยอยู่ในหอพัก ดังนั้นจึงเป็นผลทำให้ เยาวชนใน*โครงการสำนักรักบ้านเกิด* มีปฏิสัมพันธ์ กับ อาจารย์ และเพื่อน มากกว่าบุคคลในครอบครัว ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดเครือข่ายความสัมพันธ์ส่วนบุคคลแบบเกี่ยวข้อ ของ โรเจอร์ส และคินเซด (Rogers and Kincaid, 1981) กล่าวคือ กลุ่มเยาวชนเหล่านี้มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด และสนิทสนมอย่างแน่นแฟ้น (Strong ties) กับอาจารย์ และเพื่อน โดยบุคคลเหล่านี้จะมีลักษณะที่เหมือนกันหรือคล้ายกับตัวเยาวชนใน*โครงการสำนักรักบ้านเกิด* ทำให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพ เพราะผู้ที่เหมือนกันจะสามารถเอาใจเขามาใส่ใจเรา (Empathy) ได้ดีกว่าผู้ที่ต่างกัน (Rogers and Shoemaker อ้างใน สุนนทา มวลชุมพล, 2527)

นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังพบอีกว่า สื่อที่ เยาวชนใน*โครงการสำนักรักบ้านเกิด* ใช้น้อยที่สุดคือ สื่ออินเทอร์เน็ต ซึ่งสื่ออินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่มีข้อจำกัดต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องความเร็ว

ทักษะในการใช้อินเทอร์เน็ต เป็นต้น (เพ็ญทิพย์ จิรพันธุ์สรณ์, 2539) ซึ่งเยาวชนใน*โครงการสำนึกรักบ้านเกิด* เป็นเด็กที่มีรายได้ไม่สูงมาก จึงทำให้ไม่สามารถมีเครื่องคอมพิวเตอร์เป็นของตัวเอง ดังนั้นการเข้าไปใช้อินเทอร์เน็ตจึงต้องอาศัยเครื่องคอมพิวเตอร์ของทางสถาบันที่ศึกษาอยู่แทน ซึ่งบางสถาบันก็อำนวยความสะดวก มีเครื่องคอมพิวเตอร์ บริการนักศึกษาได้ทั่วถึง แต่ในขณะเดียวกันบางสถาบันก็ยังขาดแคลน จึงทำให้เยาวชน หันไปแสวงหาข่าวสารจากสื่ออื่น ๆ เช่น โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ อาจารย์ และเพื่อน เป็นต้น ที่สามารถหาได้ง่าย และใช้ความพยายามน้อย ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ ชแรมม์ (Wilbur Schramm, 1973) ได้กล่าวถึงหลักทั่วไปของการเลือกความสำคัญของข่าวสาร ขึ้นอยู่กับการใช้ความพยายามน้อยที่สุด (Least effort) และผลที่จะได้ (Promise of reward) คนเรามีแนวโน้มที่จะเปิดรับข่าวสารที่ใช้ความพยายามน้อย เช่น ข่าวสารต่าง ๆ ที่อยู่ใกล้ตัว สามารถแสวงหาได้ง่าย และเป็นข่าวสารที่มีประโยชน์ต่อตนเอง

4. ความสามารถในการสื่อสารเพื่อการจูงใจ

ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มเยาวชนใน*โครงการสำนึกรักบ้านเกิด* ส่วนใหญ่มีความสามารถในการสื่อสารระหว่างบุคคล ในระดับสูง กล่าวคือ เยาวชนใน*โครงการสำนึกรักบ้านเกิด* ทำการสื่อสารกับบุคคลต่าง ๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของคู่สนทนาให้คล้อยตามความคิดของตน โดยอาศัยทักษะในด้านต่าง ๆ เช่น ทักษะทางการสื่อสาร บุคลิกภาพ ความรู้ เป็นต้น ซึ่งการสื่อสารจะมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับลักษณะส่วนบุคคล และปัจจัยของผู้ส่งสาร ได้แก่ เป้าหมาย/วัตถุประสงค์ ความรู้ ทักษะ แรงจูงใจ ทศนคติ การรับรู้ และความคาดหวัง (พีชนี เรขจรรยา และคณะ, 2541) นอกจากนี้ ยังมีงานวิจัยหลายชิ้น ทำให้พบข้อสรุปที่เน้นถึง คุณสมบัติต่าง ๆ ของผู้ส่งสารที่จะช่วยให้เขาเป็นผู้ส่งสารที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งได้แก่ ความน่าเชื่อถือ ความจริงใจ ความเห็นอกเห็นใจ เข้าใจความต้องการของผู้ฟัง เต็มใจที่จะยอมเสี่ยงกับการถูกปฏิเสธเพียงเพื่อที่จะให้เกิดความเข้าใจที่แท้จริง ความรู้ความสามารถ เป็นต้น (รจิตลักษณ์ แสงอุไร, 2530) โดยบุคคลที่เยาวชนทำการสื่อสารด้วยนั้น ส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่ใกล้ชิดกับเยาวชนเหล่านี้ ซึ่งได้แก่ อาจารย์ และเพื่อน (เนื่องจาก เยาวชนใน*โครงการสำนึกรักบ้านเกิด* มิได้อาศัยกับครอบครัว) ซึ่งสอดคล้อง กับแนวความคิดของ บาร์นลันด์ (Barnlund, 1986) กล่าวว่า การสื่อสารระหว่างบุคคลเป็นการสื่อสารระหว่าง 2 คน หรือมากกว่า ที่มีความใกล้ชิดทางกายภาพ เป็นการสื่อสารแบบเผชิญหน้า ที่มีลักษณะเป็นการสื่อสารแบบไม่เป็นทางการ

ในส่วนของปัจจัยความน่าเชื่อถือนั้น พบว่า เยาวชนใน*โครงการสำนึกรักบ้านเกิด* มีระดับความน่าเชื่อถืออยู่ในระดับที่สูง โดยมีความน่าเชื่อถือด้านความเชี่ยวชาญ สามารถสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ โฮฟแลนด์ และคณะ (Hovland, Janis and Kelly, 1933), วุฒิชัย

สุนทรชัย(2534) และดวงพร บุญยะสาระนันท์ (2543) ที่พบว่า องค์ประกอบของความน่าเชื่อถือที่สำคัญ คือ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญของผู้ส่งสาร

ซึ่งปัจจัยความน่าเชื่อถือด้านความเชี่ยวชาญลานั้นเป็นปัจจัยที่เน้นความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ การได้รับการฝึกฝน การมีประสบการณ์ด้านใดด้านหนึ่ง ความมีอำนาจหน้าที่ และมีเชาว์ปัญญา ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่ เยาวชนใน*โครงการสำนึกรักบ้านเกิด* ได้รับการฝึกฝน เพื่อพัฒนาทักษะต่าง ๆ โดยการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของทางโครงการฯ ซึ่งผลการวิจัยที่ได้นี้ตรงตามวัตถุประสงค์ของโครงการฯ ที่ต้องการพัฒนาให้เยาวชนใน*โครงการสำนึกรักบ้านเกิด* มีความรู้ ความสามารถ เพื่อที่จะได้นำไปใช้ในการพัฒนาชุมชนของตน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ แอรอนสัน และโกลเดน (Aronson&Golden, 1962) และ เคลแมน และโฮฟแลนด์ (Kelman and Hovland, 1953)พบว่า ความชำนาญเฉพาะด้านนั้นมาจากประสบการณ์มากกว่าการศึกษา เมื่อพิจารณาในภาพรวมแล้ว จะพบว่า เยาวชนใน*โครงการสำนึกรักบ้านเกิด* มีความสามารถในการสื่อสารเพื่อการจูงใจอยู่ในระดับสูง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยส่วนใหญ่ที่พบว่า ผู้ที่มีความน่าเชื่อถือสูงจะมีความสามารถในการชักจูงใจสูง ซึ่งได้แก่ งานวิจัยของ โฮฟแลนด์ และวิส (Hovland and Weiss, 1961) และ ออฟเพนไฮเมอร์ และปรอฟดา (Oppenheimer and Provda, 1968) ที่ว่า บุคคลยิ่งมีความน่าเชื่อถือมากเท่าไร การจูงใจก็จะมีประสิทธิภาพมากขึ้นเท่านั้น

การสื่อสารจะประสบความสำเร็จมากน้อยเท่าไรขึ้นอยู่กับบรรยากาศแห่งความน่าเชื่อถือของผู้ส่งสารเป็นสำคัญ ด้วยการแสดงออกถึงความตั้งใจจริงที่จะสนองตอบความต้องการของผู้รับสาร จะต้องทำให้ผู้รับสารมีความมั่นใจในตัวผู้ส่งสาร (กรรณิการ์ ศิลปโกศล) โดย อริสโตเติล เชื่อว่า บุคลิกของผู้พูดเป็นสาเหตุของการโน้มน้าวใจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยครั้งนี้ ที่พบว่า เยาวชนใน*โครงการสำนึกรักบ้านเกิด* มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า ลักษณะบุคลิกภาพของเยาวชนใน*โครงการสำนึกรักบ้านเกิด* ที่เป็นแบบแสดงตัว นั้นเป็น พวกที่ชอบทำกิจกรรม ชอบเข้าสังคม มีอัธยาศัย ไมตรี ชอบพูดคุยกับผู้อื่น ชอบที่จะแสดงความคิดเห็น ซึ่งลักษณะเหล่านี้ ทำให้เยาวชนเหล่านี้สามารถที่จะทำให้คู่สนทนาเกิดความเชื่อถือ และคล้อยตามในที่สุด

6. อภิปรายผลการทดสอบสมมุติฐานการวิจัย

สมมุติฐานข้อที่1. บุคลิกภาพมีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำ

ผลการวิจัย พบว่า บุคลิกภาพ มีความสัมพันธ์กับภาวะความเป็นผู้นำ โดย ผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวสูงจะมีภาวะความเป็นผู้นำสูง ตามที่กล่าวแล้วว่าบุคลิกภาพแบบแสดงตัว มี

ลักษณะในการเข้าสังคม มีอัยาศัย โมตรี ชอบทำกิจกรรม ชอบทำสลกขบขัน สนุกรำเริง ซึ่งจะ
ทำให้คนที่ทำงานด้วยเกิดความสบายใจ และกล้าที่จะแสดงความคิดเห็น ช่วยให้เกิดการรวมกลุ่ม
และทำให้การทำงานกับสมาชิกของกลุ่มง่ายขึ้น ตลอดจนสามารถสร้างพลังกลุ่มและสร้างทีมงาน
ได้ดี (รังสรรค์ ประเสริฐศรี, 2544) การเป็นคนที่มีการแสดงออกที่เหมาะสมจะช่วยทำให้ผู้นำ
บรรลุเป้าหมาย สามารถเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ซึ่งการที่ผู้นำมีอารมณ์ขัน จะช่วยลดความตึง
เครียด ความน่าเบื่อหน่าย และความไม่ถูกต้อง ตลอดจนช่วยให้มีอำนาจเหนือกลุ่มได้

ในการปฏิบัติงานไม่ว่าจะเป็นงานในหน่วยงาน หรือองค์กรใดๆ ก็ตาม ย่อมต้องการ
ความร่วมมือ ร่วมใจกันเพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายของงาน หรือองค์กร และความเป็นกันเอง ย่อม
ก่อให้เกิดความรู้สึกเสมือนญาติ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญมีพลังเหนือความสามารถอื่นใด เพราะสามารถ
ครองใจคน ดังนั้น มนุษย์สัมพันธ์ หรือความสามารถที่เข้ากับคนได้ จึงมีความสำคัญต่อการเป็นผู้
นำอย่างยิ่ง (กิติพันธ์ รุจิรกุล, 2529)

ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สโตกดิลล์ (Stogdill, 1974) พบว่า ผู้นำจะมีบุคลิกภาพ
และพฤติกรรมเหนือบุคคลอื่น ๆ ในเรื่องการชอบกิจกรรม และงานสังคม มีมารยาทสังคมดี ปรับ
ตัวให้เข้ากับคนอื่นได้ และเป็นผู้ที่มีมารยาทสังคมดี เอลิซาเบธ เฮอร์ลอค (Elizabeth Hurlock,
1950) กล่าวว่า ผู้นำจะมีลักษณะเป็นผู้ที่นิยมชมชอบของบุคคลอื่น ๆ มีนิสัยชอบแสดงตัว เราอาจ
กล่าวได้ว่าบุคลิกภาพผู้นำเป็นสิ่งที่สะดุดตาและสะดุดใจของผู้พบเห็น

สมมุติฐานข้อที่ 2. พฤติกรรมในการแสวงหาข่าวสารมีความสัมพันธ์กับภาวะความเป็นผู้
นำ ผลการวิจัย พบว่า พฤติกรรมในการแสวงหาข่าวสารมีความสัมพันธ์กับภาวะความเป็นผู้นำ
สอดคล้องกับที่ สโตกดิลล์ (Stogdill, 1974) ศึกษาไว้ยังสรุปได้ว่า สำหรับบุคคลทั่วไปที่ดำรง
ตำแหน่งผู้นำจะมีคุณสมบัติเหนือกว่าสมาชิกคนอื่นในกลุ่มในด้านสติปัญญา ความสามารถที่จะ
เป็นที่พึ่งของคนอื่นในการปฏิบัติงาน ความเป็นผู้รู้ และประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้รับมาเพื่อช่วยแก้
ปัญหาให้กับกลุ่ม ซึ่งการที่จะเป็นผู้รอบรู้ได้นั้น ได้มาจากการค้นคว้า การศึกษาเรื่องต่าง ๆ เพื่อ
นำมาใช้ในการตัดสินใจ คาดการณ์ เพื่อให้การทำงานประสบความสำเร็จ เนื่องจากในยุค
ปัจจุบันเป็นยุคโลกาภิวัตน์ที่ทุกสิ่งทุกอย่างมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตลอดเวลา ในฐานะผู้
นำจึงต้อง "คิดใหม่ ทำใหม่ ฉับไว ทันการณ์" (ทองหล่อ เดชไทย, 2544) ดังนั้น ผู้นำจึงมีความ
สามารถในการคาดการณ์ ความเปลี่ยนแปลง ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ นอกจากนี้ ผู้นำจึงเป็นผู้ที่มี
วิสัยทัศน์กว้างไกล รู้ว่าเป้าหมายคืออะไร และทำอย่างไร จึงจะไปสู่ความสำเร็จ ซึ่งการเลือกรับข้อ
มูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ก็เป็นการพัฒนาวิสัยทัศน์อย่างหนึ่ง (ไชย ณฑล, 2544)

การตัดสินใจของผู้นำนั้นมีส่วนสำคัญอย่างยิ่ง การที่ผู้นำสามารถตัดสินใจหาแนวทางแก้
ไข ได้อย่างรวดเร็ว และถูกต้อง จะต้องอาศัยข้อมูลที่พร้อม มิฉะนั้นจะทำให้การตัดสินใจผิด

พลาดได้ ผู้นำจึงต้องติดตาม ศึกษาให้รู้เท่าทัน หรือมากกว่าคนอื่น เพื่อการยอมรับ สังคม และบุคคลทั่วไป กีบ์ (Gibb, 1969) ได้ศึกษาพบว่าผู้นำที่ดีมีลักษณะดังนี้คือ ความสำเร็จในหน้าที่การงาน ได้แก่ ความสำเร็จในด้านความรู้ ความเป็นผู้รอบรู้และด้านอื่น ๆ

จะเห็นได้ว่า การตัดสินใจโดยทั่วไปเป็นผลมาจาก ความรอบรู้ และประสบการณ์ ซึ่งการรอบรู้ นั้น เป็นผลสืบเนื่องมาจาก ความพยายามคอยติดตาม ศึกษาค้นคว้า อย่างสม่ำเสมอ ตลอด เพื่อช่วยลดความเสี่ยง และสร้างมั่นใจ อารี พันธุ์มณี (2544) กล่าวว่า ผู้นำจะต้องเป็นผู้รอบรู้ทันโลก ทันสมัย ทันเหตุการณ์ ดังนั้น ผู้นำจึงเป็นผู้ใฝ่รู้ ศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ จากการอ่าน ฟัง และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับ กวี วงศ์พุ่ม (2543) ที่กล่าวว่า การศึกษาหาความรู้ อาจศึกษาจากสถาบันการศึกษาที่มีอยู่ หรือศึกษาหาความรู้จากบุคคลที่เชี่ยวชาญ หรือศึกษาด้วยตนเอง โดย การอ่าน การทดลอง การถาม ก็จะทำให้บุคคลนั้นมีความรู้ มีความสามารถในการปฏิบัติงานสูง ดังนั้น จะเห็นได้ว่า ผู้นำที่ดีนั้นจึงต้องขวนขวาย หาความรู้เพิ่มเติมอยู่ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นความรู้ทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม กฎหมาย เพื่อช่วยให้สามารถวิเคราะห์สถานการณ์ได้ถูกต้อง ว่าเกิดอะไร อย่างไร ที่ไหน เมื่อไร ซึ่งจะต้องเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ จากเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ แสวงหาความรู้ที่เขาได้รับจากบุคคลอื่น ๆ จากการอบรม สัมมนา การปรึกษาแนะนำ จากผู้รู้หรือผู้เชี่ยวชาญ (ศูนย์พัฒนาอุตสาหกรรม อ่างใน มนุษย์ ตะนะ วัฒนา, 2533)

สมมุติฐานข้อที่3. ความสามารถในการสื่อสารเพื่อการจูงใจมีความสัมพันธ์กับภาวะความเป็นผู้นำ

ผลการวิจัย พบว่า ความสามารถในการสื่อสารเพื่อการจูงใจมีความสัมพันธ์กับภาวะความเป็นผู้นำ เรมอนด์ เจ เบอร์ดี (Remond J. Burdy อ่างใน อนันต์ ลิขิตประเสริฐ, 2527) กล่าวว่าผู้นำคือบุคคลที่สามารถชักจูงใจให้บุคคลอื่นปฏิบัติตามด้วยความเต็มใจ ทำให้ผู้ตามมีความเชื่อมั่นในตัว เขาสามารถช่วยคลี่คลายความตึงเครียดต่าง ๆ ลงได้ และสามารถนำกลุ่มให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ แมค ดี ริชาร์ด และ พอล เอส กลีนโล (Max D. Richard and Paul S. Greenlo, 1961) , การ์ดเนอร์ (Gardner, 1990) ที่ให้ความหมายว่า เป็นความพยายามของบุคคลที่จะชักจูงและกำหนดพฤติกรรม ทศนคติ ความเชื่อ หรือค่านิยมของบุคคลอื่น เพื่อบรรลุเป้าหมายที่กำหนดในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ปีเตอร์ ดร็คเคอร์ (Peter Drucker อ่างใน กวี วงศ์พุ่ม, 2542) ผู้นำจะมีความชำนาญพิเศษ และรอบรู้ทุกอย่างที่สามารถทำได้ ซึ่งเมย์เยอร์ (Myers, 1974) และ กีบ์ (Gibb, 1969) ได้ศึกษาพบว่าผู้นำที่ดีจะมีทักษะในการติดต่อสื่อสาร และมีความสามารถในการใช้ถ้อยคำ

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าโดยส่วนใหญ่แล้ว ในบางครั้งผู้นำชุมชน กับผู้นำความคิดเห็นก็คือคน ๆ เดียวกัน เนื่องจาก หน้าที่ของผู้นำชุมชนคือ ผู้ที่ให้ความรู้ หรือการรับความรู้จากเจ้าหน้าที่ แล้วถ่ายทอดต่อให้แก่ชาวบ้าน นอกจากนี้ ยังทำหน้าที่กระจายข่าวสารข้อมูลแก่ชาวบ้าน (วิรัตน์ สมตณ, 2527) ดังนั้น ผู้นำชุมชนจึงมักจะสามารถในการพูดชี้แจง สื่อสารให้ชุมชนได้เกิดความรู้ ความเข้าใจ โน้มน้าวใจ สร้างทัศนคติ แรงจูงใจ ต่อผู้ร่วมงานให้สามารถเข้าใจ การดำเนินงาน และเต็มใจปฏิบัติงาน ตามที่วางแผน ซึ่งต้องอาศัยทักษะทางการสื่อสาร ความน่าเชื่อถือ และความสามารถ เพื่อโน้มน้าวจิตใจให้กับชาวบ้านคล้อยตาม และยอมปฏิบัติตาม

สมมุติฐานข้อที่ 4: เยาวชนในโครงการสำนึกรักบ้านเกิดเพื่อพัฒนาผู้นำชุมชนมีบุคลิกภาพ พฤติกรรมในการแสวงหาข่าวสาร ความสามารถในการสื่อสารเพื่อการจูงใจ และภาวะความเป็นผู้นำแตกต่างจากเยาวชนทั่วไป ผลการทดสอบทางสถิติ พบว่า

1. เมื่อทำการเปรียบเทียบบุคลิกภาพแบบขอบแสดงตัวและเก็บตัว ระหว่าง เยาวชนในโครงการสำนึกรักบ้านเกิดเพื่อพัฒนาผู้นำชุมชน กับ เยาวชนทั่วไปที่มีได้เข้าร่วมโครงการสำนึกรักบ้านเกิดเพื่อพัฒนาผู้นำชุมชน ไม่พบความแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มนี้ มีลักษณะทางประชากรเหมือนกัน จึงทำให้มีบุคลิกภาพที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ เบตติงเฮาส์ (Bettinghaus, 1980) ที่กล่าวว่าบุคคลที่มีคุณสมบัติทางกายภาพแตกต่างกัน ทำให้เกิดปัจจัยทางจิตวิทยาของแต่ละบุคคลที่แตกต่างกันออกไป และบุคลิกภาพก็แตกต่างกันไปด้วย ดังนั้นการที่กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 มีคุณสมบัติทางกายภาพ เช่น การศึกษา อายุ ฐานะทางสังคม ที่คล้ายคลึงกัน จึงส่งผลทำให้ลักษณะบุคลิกภาพไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรีย์ ห้วยธาร (2534) นอกจากนี้ โรเจอร์ส (Rogers, 1978)

กล่าวว่า ประสบการณ์ของบุคคลเป็นเสมือนแกนนำบุคลิกภาพ กล่าวคือ บุคลิกภาพของบุคคลถูกหล่อหลอมและผลักดันจากประสบการณ์ตั้งแต่แรกเกิดจนตลอดชีวิต ส่วน เมอร์เรย์ (อ้างใน Hall and Lindzey, 1978) ซึ่งให้เห็นว่า บุคลิกภาพถูกกำหนดด้วยตัวแปรหลัก 3 ตัวที่มีความสำคัญพอ ๆ กัน ได้แก่ ประสบการณ์(ทั้งในอดีตและปัจจุบัน) ตัวแปรพื้นฐานทางสรีรวิทยา และตัวแปรสิ่งแวดล้อม ล้วน สายสนิท (2543) กล่าวว่า สิ่งแวดล้อม ได้แก่ วัฒนธรรม คุณธรรม และจริยธรรม บรรทัดฐาน ครอบครัว เพื่อน และ กลุ่มสังคม โดยคนเราเมื่ออยู่ในสิ่งแวดล้อมใด มักมีบุคลิกภาพแบบสังคม นั้น ดังนั้นเมื่อพิจารณาในแง่ของประสบการณ์ นั้นจะเห็นได้ว่า เยาวชนทั่วไป อาจได้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของทางมหาวิทยาลัย จึงทำให้เยาวชนทั่วไป มีบุคลิกภาพไม่แตกต่างจากเยาวชนในโครงการสำนึกรักบ้านเกิดเพื่อพัฒนาผู้นำชุมชน ในส่วนของสิ่งแวดล้อมนั้น สำนาว์ ซวรศิลป์ (2538) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมของสถาบันอุดมศึกษา มีส่วนสัมพันธ์

กับพฤติกรรมของนักศึกษา และมีส่วนช่วยพัฒนานักศึกษามาก ดังนั้น เยาวชนใน*โครงการสำนึก
รักบ้านเกิดเพื่อพัฒนาผู้นำชุมชน* กับ เยาวชนทั่วไป เป็นเด็กที่ต้องจากบ้านเพื่อมาศึกษาต่อ ดัง
นั้น ชีวิตส่วนใหญ่ของกลุ่มเด็ก 2 กลุ่ม จึงอยู่ที่ หอพัก และมหาวิทยาลัย ดังนั้นเราอาจกล่าวได้ว่า
จากปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 ไม่มีความแตกต่างกันในเรื่องของบุคลิกภาพ

2. ผลการวิจัย พบว่า พฤติกรรมในการแสวงหาข่าวสาร ระหว่าง เยาวชนใน*โครงการ
สำนึกรักบ้านเกิดเพื่อพัฒนาผู้นำชุมชน* กับ เยาวชนทั่วไปที่มีได้เข้าร่วม*โครงการสำนึกรัก
บ้านเกิดเพื่อพัฒนาผู้นำชุมชน* ไม่มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจาก กลุ่มตัวอย่างทั้ง
2 กลุ่มมีลักษณะทางประชากรเหมือนกัน ได้แก่ เพศ รายได้ อายุ ระดับการศึกษา และคณะที่
ศึกษา ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นผลทำให้กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 เกิดพฤติกรรมในการแสวงหาข่าวสารที่
คล้ายคลึงกัน ซึ่งสอดคล้อง กับ แนวความคิดของทฤษฎีการแบ่งกลุ่มทางสังคม ของ เดอ เพลอร์
(เดอ เพลอร์ อ้างใน พัทธนี เขยจรรยา และคณะ, 2541) ที่เชื่อว่าลักษณะกลุ่มทางสังคม จะมีอิทธิ
พลอย่างยิ่งต่อกระบวนการสื่อสารของบุคคล บุคคลที่มีคุณลักษณะทางสังคมคล้ายคลึงกัน เช่น
การศึกษา รายได้ อาชีพ เชื้อชาติ ศาสนา อายุ เพศ ภูมิภาค ฯลฯ จะมีพฤติกรรมการสื่อสาร
คล้ายคลึงกัน โดยจะแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และอุปนิสัยการใช้สื่อร่วมกัน

เป็นที่น่าสังเกตว่า สิ่งที่แตกต่างกันระหว่างกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 คือ กิจกรรมต่าง ๆ ของโครง
การสำนึกรักบ้านเกิด ไม่ส่งผลทำให้พฤติกรรมในการแสวงหาข่าวสารของทั้ง 2 กลุ่มแตกต่างกัน
ซึ่งเมื่อพิจารณาวัตถุประสงค์หลัก ๆ ของโครงการและกิจกรรมที่ทางโครงการฯ จัดขึ้นนั้น จะเห็นว่า
ทางโครงการฯ ต้องการที่จะสร้างภาวะความเป็นผู้นำ และปลูกจิตสำนึกในการนำความรู้ของเยาว
ชนที่เข้าร่วมโครงการฯ กลับไปพัฒนาถิ่นกำเนิดของตนเท่านั้น ดังนั้นพฤติกรรมในการแสวงหาข่าว
สารของเยาวชนแต่ละคนเกิดจากความต้องการส่วนตัว และกลุ่มสังคมที่ตนเองอาศัยอยู่เท่านั้น
โดยที่กิจกรรมต่าง ๆ ที่เยาวชนเข้าร่วมมิได้ส่งผลทำให้เกิดความแตกต่างกันระหว่างพฤติกรรมใน
การแสวงหาข่าวสาร นอกจากนี้แบบประเมินพฤติกรรมในการแสวงหาข่าวสารนั้นเป็นลักษณะ
ของข่าวสารทั่วไป มิได้มุ่งเน้นข่าวสารเฉพาะด้าน ดังนั้น อาจทำให้พฤติกรรมในการแสวงหา
ข่าวสารของเยาวชนใน*โครงการสำนึกรักบ้านเกิดเพื่อพัฒนาผู้นำชุมชน* กับเยาวชนทั่วไป ไม่
แตกต่างกัน

3. ผลการวิจัย พบว่า ความสามารถในการสื่อสารเพื่อการจูงใจ ระหว่าง เยาวชนใน*โครง
การสำนึกรักบ้านเกิดเพื่อพัฒนาผู้นำชุมชน* กับ เยาวชนทั่วไปที่มีได้เข้าร่วม*โครงการสำนึกรัก
บ้านเกิดเพื่อพัฒนาผู้นำชุมชน* มีความแตกต่างกัน โดย เยาวชนใน*โครงการสำนึกรักบ้าน
เกิดเพื่อพัฒนาผู้นำชุมชน* มีความสามารถในการสื่อสารเพื่อการจูงใจ สูงกว่าเยาวชนทั่วไป ดัง

ที่กล่าวแล้วว่า การสื่อสารจะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับปัจจัยหลาย ๆ อย่างของผู้ส่งสาร ไม่ว่าจะเป็น ทักษะทางการสื่อสาร แรงจูงใจ วัตถุประสงค์ บุคลิกภาพ ความน่าเชื่อถือ เป็นต้น ซึ่งจะเห็นว่าเยาวชนใน*โครงการสำนึกรักบ้านเกิดเพื่อพัฒนาผู้นำชุมชน* มีทักษะทางการสื่อสารระหว่างบุคคลสูงกว่า เยาวชนทั่วไป ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเข้าร่วมกิจกรรมของทางโครงการฯ ที่จัดขึ้น ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้ถือเป็นการฝึกฝนทักษะทางด้านต่าง ๆ ให้กับเยาวชน ทำให้เยาวชนสามารถพัฒนาความสามารถต่าง ๆ ที่มีอยู่ในตัว เรียนรู้และเข้าใจผู้อื่น และทำงานร่วมกับผู้อื่น

นอกจากนี้ผลการวิจัย ยังพบอีกว่า ปัจจัยความน่าเชื่อถือของเยาวชนใน*โครงการสำนึกรักบ้านเกิดเพื่อพัฒนาผู้นำชุมชน* สูงกว่า เยาวชนทั่วไป ดังที่กล่าวมาแล้วว่า ประสิทธิภาพที่ผ่านสามารถทำให้บุคคลเกิดความชำนาญเฉพาะด้าน ดังนั้น เยาวชนใน*โครงการสำนึกรักบ้านเกิดเพื่อพัฒนาผู้นำชุมชน* ซึ่งมีกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะต้องกระทำอยู่เสมอ นอกเหนือจากการศึกษาเล่าเรียน ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะหล่อหลอมและสะสมทำให้เยาวชนใน*โครงการสำนึกรักบ้านเกิดเพื่อพัฒนาผู้นำชุมชน* เกิดความชำนาญเฉพาะด้านขึ้นมา ส่งผลทำให้เยาวชนในโครงการเกิดความมั่นใจ ทำให้สามารถที่จะโน้มน้าวใจได้ดีกว่าเยาวชนทั่วไป

4. ภาวะความเป็นผู้นำ ระหว่าง เยาวชนใน*โครงการสำนึกรักบ้านเกิดเพื่อพัฒนาผู้นำชุมชน* กับ เยาวชนทั่วไปที่มีได้เข้าร่วม*โครงการสำนึกรักบ้านเกิดเพื่อพัฒนาผู้นำชุมชน* มีความแตกต่างกัน โดย เยาวชนใน*โครงการสำนึกรักบ้านเกิดเพื่อพัฒนาผู้นำชุมชน* มีภาวะความเป็นผู้นำสูง กว่า เยาวชนทั่วไป ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของอาภรณ์ ภาพแก้ว ที่พบว่า นักศึกษา กลุ่มที่มีประสบการณ์เป็นผู้นำมาก่อน จะมีลักษณะเป็นผู้นำสูงกว่า นักศึกษากลุ่มที่ไม่มีประสบการณ์ ซึ่งจะเห็นได้ว่า เยาวชนใน*โครงการสำนึกรักบ้านเกิดเพื่อพัฒนาผู้นำชุมชน* เป็นกลุ่มเด็กที่มีประสบการณ์ในการเป็นผู้นำ ซึ่งเป็นประสบการณ์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของทางโครงการฯ จึงเป็นผลทำให้ เยาวชนใน*โครงการสำนึกรักบ้านเกิดเพื่อพัฒนาผู้นำชุมชน* มีภาวะความเป็นผู้นำสูงกว่าเยาวชนทั่วไป วินซ์ ลอมบาร์ดี (Vince Lombardi อ้างใน Apowski, 1994) ที่กล่าวว่า ผู้นำมิได้เป็นมาโดยกำเนิด ผู้นำสามารถสร้างขึ้นได้ ซึ่งสุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์ (2544) กล่าวว่า การเรียนรู้ในการเป็นผู้นำสามารถทำได้หลายวิธี เช่น การจัดหลักสูตร ฝึกอบรมด้านผู้นำ การจัดโปรแกรมฝึกอบรมในหน่วยงาน เป็นต้น

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลยังพบอีกว่า เยาวชนใน*โครงการสำนึกรักบ้านเกิดเพื่อพัฒนาผู้นำชุมชน* มีภาวะความเป็นผู้นำสูงในด้านความศรัทธาในงานพัฒนาชุมชน สูงกว่า เยาวชนทั่วไป ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเยาวชนในโครงการได้ถูกปลูกฝัง และกระตุ้นให้สำนึกในการพัฒนาชุมชน ส่งเสริมให้เยาวชนในโครงการมีส่วนร่วมในการนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในงานพัฒนาชุมชน

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากผลการวิจัยพบว่า เยาวชนในโครงการสำนึกรักบ้านเกิดเพื่อพัฒนาผู้นำชุมชน มีภาวะผู้นำสูงกว่าเยาวชนทั่วไป ดังนั้น จะเห็นได้ว่า การเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางโครงการฯ จัดขึ้นนั้น มีผลต่อการพัฒนาภาวะความเป็นผู้นำของเยาวชนเหล่านี้

ดังนั้นในการพัฒนาภาวะความเป็นผู้นำ ของเยาวชนไทยนั้น ควรมีการส่งเสริมจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ และเอกชน โดยอาจมีการจัดกิจกรรมเพื่อมุ่งเน้นพัฒนาศักยภาพภาวะความเป็นผู้นำของเยาวชนในด้านต่าง ๆ เช่น การจัดกิจกรรมการออกค่ายพัฒนา กิจกรรมเพื่อสังคม การฝึกอบรมพัฒนาบุคลิกภาพ เป็นต้น โดยเปิดโอกาสให้เยาวชนได้มีส่วนร่วมทุกขั้นตอน เพื่อเป็นการสร้างประสบการณ์ และเพิ่มศักยภาพของเยาวชนเหล่านี้ ให้เติบโตเป็นกำลังที่สำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป

2. เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ภาวะความเป็นผู้นำของเยาวชนในโครงการสำนึกรักบ้านเกิดเพื่อพัฒนาผู้นำชุมชน มีระดับสูง แต่ยังมีบางคุณลักษณะซึ่งนับว่าสำคัญ ซึ่งได้แก่ ภาวะความเป็นผู้นำด้านความคิดสร้างสรรค์ กลับมีค่าคะแนนไม่สูงเท่าที่ควร เมื่อเปรียบเทียบกับคุณลักษณะด้านอื่น ๆ ดังนั้นทางโครงการฯ จึงน่าจะได้รบทวน กิจกรรมเสริมต่าง ๆ ที่แล้วมา เพื่อจะได้พัฒนา ให้เยาวชนเหล่านี้มีภาวะความเป็นผู้นำในด้านนี้สูงขึ้น โดยทางโครงการฯ ควรมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เยาวชนในโครงการสำนึกรักบ้านเกิดเพื่อพัฒนาผู้นำชุมชน ได้แสดงออกทางด้านความคิดมากขึ้น เช่น การจัดประกวดแข่งขัน โดยให้เยาวชนเหล่านี้เสนอโครงการในการพัฒนาท้องถิ่นของตน โดยเน้นการนำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้ และสามารถนำไปปฏิบัติงานได้จริง

นอกจากนี้ควรมีการอบรม เยาวชนในโครงการสำนึกรักบ้านเกิดเพื่อพัฒนาผู้นำชุมชน โดยเชิญวิทยากร ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบความสำเร็จ ในการพัฒนา เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติ และจุดประกายความคิดสร้างสรรค์

3. จากผลการวิจัย พบว่า การที่เยาวชนในโครงการสำนึกรักบ้านเกิดเพื่อพัฒนาผู้นำชุมชน ได้รับการกระตุ้น จากการเข้ากิจกรรมต่าง ๆ ของทางโครงการฯ นั้น ก่อให้เกิดความรู้สึกรัก และผูกพัน ในท้องถิ่นบ้านเกิดของตนเอง ส่งผลทำให้ เยาวชนในโครงการสำนึกรักบ้านเกิดเพื่อพัฒนาผู้นำชุมชน มีภาวะความเป็นผู้นำในด้านความศรัทธาในการงานพัฒนาชุมชนสูงกว่าเยาวชนทั่วไป ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมีการมุ่งเน้นให้เด็กมีความรู้และมีทัศนคติที่ดีต่อการพัฒนาชุมชนของตนเอง ให้เด็กได้มีโอกาสได้สัมผัส และเข้าร่วมในงานพัฒนาชุมชน โดยผ่านทางสื่อโทรทัศน์ เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า สื่อโทรทัศน์เป็นสื่อที่กลุ่มตัวอย่างใช้ในการแสวงหาข่าว

สารมากที่สุด โดยให้มุ่งเน้นความรู้ในเรื่องต่าง ๆ และนำความรู้เหล่านั้นไปใช้ในการพัฒนาชุมชนอย่างไร อาจมีการนำเสนอผลงานของนักพัฒนาผู้ที่ประสบความสำเร็จ เป็นต้น

4. ผลการวิจัยพบว่าสื่ออินเทอร์เน็ต เป็นสื่อที่กลุ่มตัวอย่างใช้ในการแสวงหาข่าวสารน้อยที่สุด ซึ่งในโลกปัจจุบันเป็นโลกที่ไร้พรมแดน ดังนั้นสื่ออินเทอร์เน็ตจึงเป็นสื่อที่เข้ามามีบทบาทสำคัญ เนื่องจากเป็นแหล่งศูนย์รวมความรู้ต่าง ๆ ทั่วโลก ดังนั้นผู้วิจัยจึงเสนอแนะว่า ควรมีการอบรมเพื่อพัฒนาทักษะในการใช้อินเทอร์เน็ต โดยมุ่งเน้นการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อพัฒนาชุมชน โดยมีการประสานและร่วมมือกันระหว่างรัฐบาล และหน่วยงานเอกชน เพื่อเปิดโอกาสให้เยาวชนได้มีโอกาสในการเรียนรู้ และพัฒนาทักษะ

5. ควรมีการจัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะทางการสื่อสารโดยมุ่งเน้นให้เยาวชนได้เข้าใจถึงพื้นฐานของการสื่อสารว่ามีองค์ประกอบอย่างไร และในแต่ละองค์ประกอบนั้น มีความเกี่ยวข้อง และสัมพันธ์กันอย่างไร นอกจากนี้ควรมีการฝึกปฏิบัติจริง โดยอาจจำลองสถานการณ์ขึ้น และให้เยาวชนได้ฝึกจริงภายใต้สถานการณ์จำลอง โดยให้ผู้ให้วิทยากร กระทำการประเมินจุดดี และจุดด้อย พร้อมทั้งข้อเสนอแนะของเยาวชนแต่ละคน ภายหลังจากการฝึกอบรมสิ้นสุดแล้ว เพื่อให้เยาวชนได้นำไปปรับปรุง และพัฒนาทักษะทางการสื่อสารของตน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. งานวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาพฤติกรรมในการแสวงหาข่าวโดยทั่วไป หากมีผู้สนใจจะศึกษาต่อควรทำการศึกษาพฤติกรรมการแสวงหาข่าวสารเฉพาะด้านลงไป เช่น ด้านเกษตร ด้านการพัฒนาชุมชน และพวกเขานำความรู้ที่ได้เหล่านั้นมาใช้ประโยชน์อย่างไร
2. ในงานวิจัยครั้งต่อไป ควรนำที่จะศึกษาประเด็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมและบทบาทในการพัฒนาชนบท หรือท้องถิ่นของตน ว่าเยาวชนในโครงการสำนึกรักบ้านเกิดเพื่อพัฒนาผู้นำชุมชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาชนบทอย่างไร และมีส่วนร่วมในขั้นตอนไหนมากที่สุด โดยทำการศึกษาเยาวชนในโครงการฯ ที่สำเร็จระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีแล้ว
3. ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า สื่ออินเทอร์เน็ต เป็นสื่อที่กลุ่มตัวอย่างใช้น้อยที่สุด ดังนั้นควรมีการศึกษาถึงสาเหตุ และอุปสรรคของสื่ออินเทอร์เน็ต เพื่อให้มีการนำงานวิจัยไปใช้ได้ตรงกับปัญหา
4. ควรจะได้มีการวิจัยโดยใช้วิธีวิจัยที่ลึกซึ้งกว่าในรูปแบบอื่น ๆ เช่น สัมภาษณ์ และสังเกตพฤติกรรม เป็นต้น ซึ่งอาจทำให้ผลการวิจัยเด่นชัดขึ้น